

בש"פ 8946/14 - מדינת ישראל נגד פלוני

בבית המשפט העליון

בש"פ 8946/14

לפני: כבוד השופט י' עמית

המבקשת: מדינת ישראל

נגד

המשיב: פלוני

בקשה להארכת מעצר ראשונה לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 ולפי סעיפים 10יב ו-10יג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971

תאריך הישיבה: ט' בטבת התשע"ה (31.12.2015)

בשם המבקשת: עו"ד אייל כהן

בשם המשיב: עו"ד פאדי חמדאן

החלטה

בקשה להארכת מעצר ראשונה של המשיב, קטין יליד 1998, בארבעים וחמישה ימים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה-מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), וסעיפים 10יב ו-10יג לחוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א-1971 (להלן: חוק הנוער).

1. ביום 10.7.2014 הוגש כנגד המשיב כתב אישום המייחס לו עבירות של חבלה חמורה לפי סעיף 333 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); שוד בנסיבות מחמירות לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין; תקיפת שוטר לפי סעיף 273 לחוק העונשין; הפרעה לשוטר בשעת מילוי תפקידו לפי סעיף 275 לחוק העונשין.

2. על פי המתואר בכתב האישום, הכולל שני אישומים, ביום 29.6.2014 עלה המשיב לאוטובוס אשר עצר להפסקת רענון בתחנה האחרונה במסלול נסיעתו מכפר סבא לקלנסווה. המשיב החל לאיים על הנהג (להלן: המתלונן) ולהכות אותו בחוזקה בראשו ובגופו ואף ניסה לדקור אותו באמצעות חפץ מתכתי שהיה מונח באוטובוס, זאת אף על פי שלא הייתה היכרות מוקדמת בין השניים. בשלב מסוים הבחין עובר אורח במתרחש, עלה לאוטובוס וקרא למשיב לעזוב את המתלונן. בעקבות כך יצא המשיב מהאוטובוס, אולם מיד לאחר מכן שב ועלה לאוטובוס והמשיך להכות את הנהג בחוזקה בראשו ובפניו עד שלבסוף, נמלט מהמקום בריצה תוך שהוא נוטל לידיו תיק שהיה ברשות הנהג ובו ₪ 5000 במזומן. כתוצאה מכך נגרמו למתלונן חתכים, שטפי דם וכאבים עזים בפניו ואף נשברו מרבית שיניו (להלן: האישום הראשון).

ביום 30.6.2014 עוכב המשיב בתחנת המשטרה קדמה בצומת טירה (להלן: התחנה) בחשד כי הוא שביצע את העבירות נשוא האישום הראשון. בשלב מסוים ניסה להימלט מהתחנה, וכאשר השוטרים ניסו לעצרו והצמידו אותו לרצפה, החל המשיב להשתולל תוך פגיעה בידיו ורגליו בשוטרים ואף הכה בחוזקה את אחד השוטרים בחזהו (להלן: האישום השני).

3. הליכי המעצר: בד בבד עם הגשת כתב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים, לנוכח קיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר של מסוכנות על פי החזקה בסעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק המעצרים והחשש להתחמקות מהליכי שפיטה לפי סעיף 21(א)(1)(א) לחוק המעצרים.

בדיון ביום 10.7.2014 הורה בית משפט קמא על בדיקה פסיכיאטרית למשיב הן בנוגע לכשירותו לעמוד לדין והן בנוגע לאחריותו הפלילית בעת ביצוע העבירות, וכן הורה על קבלת תסקיר שירות המבחן בעניינו ועל מעצרו עד להחלטה אחרת. מחוות הדעת הפסיכיאטרית מטעם המרכז לבריאות הנפש "שלוותה" (להלן: חוות דעת הראשונה) עלה כי המשיב אינו סובל ממחלת נפש חמורה ואינו מצוי במצב פסיכוטי פעיל, וכי התנהגותו החריגה והביזרית היא ככל הנראה התחזות והוא מסוגל לעמוד לדין. נוכח התנהגותו החריגה המשיב נשלח לבדיקה חוזרת. ביום 14.8.2014 התקבלה חוות הדעת הפסיכיאטרית מטעם בית החולים "גהה" (להלן: חוות הדעת השנייה). בחוות הדעת מתוארת ההתנהגות הביזרית והאלימה של המשיב והאפשרות שהוא נמצא בתחילה של מחלת נפש שעלולה להתפרץ בשנים הבאות. בשורה התחתונה נקבע כי בשלב זה לא נמצאו סימנים ברורים למצב פסיכוטי שיכול לפטור מאחריות פלילית; כי המשיב כשיר לעמוד לדין; כי התנהגותו מחזקת את התרשמות הצוות ב"שלוותה" שמדובר בהתחזות; וכי המשיב מסוכן לעצמו ולסביבתו. ביני לביני המשיב אושפז במחלקה פסיכיאטרית עקב התנהגותו החריגה והאלימה במעצר.

מהתסקיר המשלים של שירות המבחן מיום 28.8.2014 עולה כי התנהגותו הביזרית של המשיב התמתנה, אך הוא עדיין לא משתף פעולה כנדרש והתקשורת עמו לקויה. מהתסקיר עולה כי שירות המבחן סבור שהמשיב זקוק לטיפול במסגרת חוץ ביתית והומלץ על שליחתו לראיון במסגרת טיפולית חוץ ביתית במעון הסגור "אחוזה" (להלן: המעון). אלא שהמשיב לא שיתף פעולה אף בראיון במעון, ועל כן הוחלט שאינו מתאים לשילוב במסגרת טיפולית זו.

במהלך החודשים ספטמבר-אוקטובר 2014 התקיימו מספר דיונים בבית משפט קמא בהם הסכים המשיב לקיומן של ראיות לכאורה ועילת מעצר, אולם בקש דחיות חוזרות לצורך השלמת חוות דעת של פסיכיאטר פרטי מטעמו. לבסוף, בדיון ביום 2.12.2014, לאחר שלא נמסרה חוות דעת פסיכיאטרית פרטית, הורה בית משפט קמא על מעצרו של המשיב עד תום ההליכים בעניינו לאור המסוכנות הנשקפת ממנו והיעדר חלופת מעצר אפשרית.

4. ההליכים בתיק העיקרי: כתב האישום הוקרא ביום 10.7.2014, והמענה לכתב האישום נדחה מספר פעמים לאור בקשות המשיב לגבש חוות דעת פסיכיאטרית מטעמו. בדיון ביום 2.12.2014, טען המשיב כי קיים ברשותו "מסמך ראשוני" שמעיד על כך שאינו כשיר לעמוד לדין וכי לא היה אחראי למעשיו במועד ביצוע העבירות, אולם נדרש זמן נוסף לגיבוש חוות הדעת הסופית. על כן, לבקשת המשיב דחה בית משפט קמא את הדיון ליום 13.1.2015.

משעומדים לחלוף ששת החודשים בהם שוהה המשיב במעצר, ומשפטו טרם נסתיים, הוגשה הבקשה דכאן.

5. אומר בקצרה כי דין הבקשה להתקבל. משפטו של המשיב לא החל עד עתה, אך זאת בשל דחיות חוזרות ונשנות של בא כוחו, שגם בדיון שהתנהל בפני היום אישר כי חוות הדעת הפסיכיאטרית מטעמו טרם הוגשה. אף בהנחה כי תוגש חוות דעת מטעם המשיב, אין בכך בסוף פסוק, באשר בית המשפט הוא הפוסק האחרון הן בשאלה אם חל על המשיב סייג אי השפיות בסעיף 34 ח לחוק העונשין, התשל"ז-1977 והן בשאלת כשירות המשיב לעמוד לדין. מכל מקום, התנהגותו האלימה של המשיב הן בעת ביצוע העבירות והן בעת שהותו במעצר ובאשפוז, מעידה על מסוכנותו לציבור.

למעשה, גם בא כוח המשיב אישר כי לא ניתן לשחרר את המשיב לחלופת מעצר, אך ביקש כי שירות המבחן לנוער יתן דעתו לחלופה הולמת לקטין. המשיב שוהה כיום בכלא "אופק". מצבו הנפשי אינו ברור, וברי כי יש לבחון אפשרות להשמתו בטיפול במסגרת חוץ ביתית. אלא שנסיון של שירות המבחן לנוער לעשות כן נכשל בשל חוסר שיתוף פעולה של המשיב. כעת, בחלוף כארבעה חודשים מאז הניסיון האחרון, אני מורה לשירות המבחן לנוער לבחון שוב אפשרות זו, תוך הבאה בחשבון כי בסופו של ההליך העיקרי קיימת אפשרות כי בית המשפט יפעל על פי סמכותו לפי סעיף 15 לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א-1991.

6. אשר על כן אני מאריך מעצרו של המשיב בארבעים וחמישה ימים החל מיום 10.1.2015, או עד למתן פסק דין בת"פ 19871-07-14 בבית המשפט המחוזי מרכז בלוד, לפי המוקדם.

ניתנה היום, ט' בטבת התשע"ה (31.12.2014).

ש ו פ ט